Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 185 | Częstochowa, wtorek 25 września 1945 r. | Rok I.

NIEPOKOJE NA JAWIE

BATAWIA. — Z Jawy donoszą, że ludność tubylcza przygotowuje powstanie przeciwko przebywającym na Jawie Japończykom i Europejczykom. We wsiach rozrzucane są podżegawcze ulotki a sytuacja staje się coraz bardziej naprężona.

PROTEST FRANCUSKIEGO RUCHU OPORU

PARYŻ. — Rada Naczelna Francuskiego Ruchu Oporu wystosowała protest, skierowany do rządu generała Franco przeciwko aresztowaniu przywódców demokratycznych w Hiszpanii.

Egipt żąda wycofania wojsk brytyjskich

KAIR. — **Agencja Reutera donosi z Kairu, że egipska rada ministrów jednomyślnie uchwaliła rezolucję, domagającą się od rządu brytyjskiego wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu i Sudanu egipskiego, w związku z zakończeniem wojny na Dalekim Wschodzie. Rezolucja ta będzie oficjalnie przekazana rządowi brytyjskiemu.**

WYBORY SAMORZĄDOWE WE FRANCJI

PARYŻ. — W dniu wczorajszym miliony Francuzów przychodziły do urn wyborczych. Według prowizorycznych obliczeń można przewidzieć przygniatające zwycięstwo lewicy w departamentach przemysłowych i północnych.

UWOLNIENIE „UCZONEGO" HITLEROWSKIEGO

PARYŻ, (Polpress). — Prasa francuska wyraża swe oburzenie z powodu wypuszczenia na wolność przez amerykańskie władze okupacyjne profesora niemieckiego Haushofera, o czym doniosła Agencja „Associated Press", Dzienniki paryskie przypominają, że Haushofer jest twórcą pseudonaukowej „szkoły politycznej", oraz twórcą teorii niemieckiej „przestrzeni życiowej". Poza tym Haushofer jest bliskim przyjacielem Hessa. Po dojściu do władzy Hitlera Haushofer został mianowany prezesem t. zw. akademii badania i kultywowania germanizmu.

OBROŃCY Z URZĘDU DLA LAVALA

PARYŻ. — Francuski Trybunał Najwyższy, który rozpatrywać będzie sprawę Lavala, wyznaczył z powodu braku chętnych obrońców z urzędu w tym procesie. Wyznaczeni obrońcy zażądali 2 tygodnie czasu dla zaznajomienia się z aktami sprawy.

PROCES JÓZEFA KRAMERA I INNYCH BANDYTÓW

LONDYN. — Korespondent Agencji Reutera donosi, że po dokonaniu przez trybunał sądzący wizji lokalnej w Belsen kontynuowano dalej rozprawę przeciwko Józefowi Kramerowi i 44 dozorcom obozu koncentracyjnego w Belsen i Oświęcimiu. W charakterze świadka zeznawała pewna polska lekarka, której mąż, rodzice, syn, bracia i siostry wymordowani zostali w komorze gazowej w Oświęcimiu. W pełnej dramatycznego napięcia scenie lekarka ta wskazała 15 spośród oskarżonych jako bezpośrednich sprawców śmierci członków jej rodziny.

Anglikom i Amerykanom nie wolno żenić się z niemkami

LONDYN. — **Marszałek Montgomery odwołał wczoraj swe zezwolenie na zawieranie związków małżeńskich między żołnierzami angielskimi a niemkami. Obecny rozkaz stwierdza, że członkom armii brytyjskiej zabrania się zawierania małżeństw z niemkami bez względu na okoliczności. Żołnierzom angielskim zabrania się równocześnie zatrzymywania się na kwaterach u niemców. Wolno jest jednak żołnierzom i oficerom zapraszać niemców na zabawy i tańce oraz wolno im jest utrzymywać z niemcami normalne stosunki towarzyskie.**

LONDYN. — **Agencja Reutera donosi, że główne dowództwo wojsk amerykańskich, znajdujących się na okupacji Niemiec, wydało zarządzenie uzupełniające w związku ze złagodzeniem przepisów, odnoszących się do utrzymywania kontaktu z niemcami. W myśl tego ostatniego rozkazu zabrania się żołnierzom amerykańskim zajmować kwatery u niemców. Nie wolno również żołnierzom amerykańskim wstępować w związki małżeńskie z niemkami.**

W czwartek koniec obrad ministrów spraw zagranicznych

LONDYN. — **W dniu dzisiejszym Rada pięciu ministrów podejmuje swe narady. Korespondenci dyplomatyczni brytyjskich pism stwierdzają, że obrady toczą się w duchu wzajemnego porozumienia i zaufania, jedynie sprawy Europy wschodniej napotykają na pewne trudności. Jednakże prasa brytyjska wyraża przekonanie, że również co do tych zagadnień nastąpi porozumienie.**

Konferencja pięciu zakończy się prawdopodobnie już w czwartek bieżącego tygodnia. Korespondent dyplomatyczny „Timesa" przypuszcza, że wiele spraw zostanie przekazanych do rozpatrzenia zastępcom ministrów spraw zagr., którzy będą kontynuować obrady i projekty rozstrzygnięć przedstawią do rozpatrzenia w czasie następnej konferencji Rady Ministrów, która prawdopodobnie nastąpi w drugiej połowie grudnia b. r.

W trakcie rozmów dzisiejszych omawiana będzie prawdopodobnie ponownie kwestia amerykańskiego projektu międzynarodowej kontroli dróg wodnych.

LONDYN (BBC). — **W dniu wczorajszym Rada Ministrów spraw zagranicznych odbyła dwa posiedzenia. Pierwsze pod przewodnictwem francuskiego ministra Bidault a drugie pod przewodnictwem Bevina. — W czasie obydwu konferencyj dyskutowano nad projektem traktatu pokojowego z Bułgarią i Rumunią. Opracowanie traktatu z Bułgarią napotka na znaczne trudności w związku z ustaleniem północnej granicy greckiej. Za podstawę przyjęto memorandum sowieckie, jednakże brane będą pod uwagę i wnioski brytyjskie i amerykańskie.**

Jugosłowiański wicepremier Kardel odbył wczoraj konferencję z dziennikarzami. W czasie konferencji Kardel stwierdził, że Jugosławia pragnie utrzymywać przyjazne stosunki z Rumunią, Albanią, Grecją i Bułgarią. W odniesieniu do Karyntii Jugosławia domagać się będzie tylko wyrównania granicy i nie ma żadnych pretensyj do włączenia w jej granice miasta Vilach. Co się tyczy Triestu, wicepremier Kardel oświadczył, że sprawa ta nie jest jeszcze definitywnie rozstrzygnięta, ale spodziewa się, iż w wypadku ogłoszenia Triestu „wolnym portem" i zarządzania nim przez komisję międzynarodową, liczącą 25 członków zagwarantowane będą jednakowe prawa wszystkich narodów.

Zapytany o sprawę przyszłych wyborów w Jugosławii, minister Kardel oświadczył, że tylko 3% nie będzie miało prawa głosu z powodu współpracy z okupantami.

„Nie przychodzimy jako ubodzy krewni"

Przemówienie lorda Halifaxa do społeczeństwa amerykańskiego

WASZYNGTON. — Ambasador W. Brytanii w Waszyngtonie lord Halifax wygłosił wczoraj do społeczeństwa amerykańskiego przemówienie, w którym sprecyzował stanowisko rządu W. Brytanii w sprawie **brytyjsko-amerykańskich rokowań finansowych.**

„Nasza sytuacja gospodarcza jest poważna, ale nie beznadziejna — mówił lord Halifax. — O beznadziejności nie myśli **żaden Anglik,** bo byłoby to równoznaczne poddaniu się **rozpaczy i zaprzestaniu walki o poprawę sytuacji gospodarczej".** Następnie lord Halifax stwierdził, że wojna musiała być wygrana **bez względu na włożone w dzieło zwycięstwa wysiłki i ofiary.** Wielka Brytania wyłożyła na cele wojenne na samym tylko terenie Stanów Zjednoczonych 6 miliardów dolarów. Przez utratę zapasów dolarowych **W. Brytania straciła swoje rynki zbytu.** Poświęcono wszystko, by wywalczyć zwycięstwo. Obecnie sytuacja jest fatalna. **Za import trzeba płacić eksportem,** by to uczynić trzeba odbudować przemysł i transport, marynarkę handlową. Tak więc jest to **„ślepe koło nie do przełamania". „Nie przychodzimy jednak do was** — powiedział lord Halifax — **z czapką w ręku jako ubodzy krewni, lecz jako sojusznicy i towarzysze, by wyznać wam nasze bolączki i dowiedzieć się o waszej sytuacji. Wtedy zobaczymy, co należy uczynić, by przywrócić utraconą równowagę gospodarczą".**

LONDYN. — Minister Dalton w swym wczorajszym przemówieniu oświadczył, że W. Brytania chce współpracować z innymi narodami zjednoczonymi na zasadzie równości. W. Brytania ma wielkie obowiązki do spełnienia, ale nie podejmuje się niczego, czego nie byłaby w stanie wykonać. Anglia musi oszczędzać swych zapasów waluty dolarowej i ograniczać import towarów, za które płacić musi w dolarach.

Oświadczenie Białego Domu

Zasady politvki USA wobec Japonii

WASZYNGTON. — W Waszyngtonie opublikowane zostało wczoraj oświadczenie Białego Domu, w którym sprecyzowane zostały zasady, jakimi kierować się będzie polityka Stanów Zjednoczonych wobec pokonanej Japonii. W oświadczeniu tym prezydent Truman stwierdza, że **celem polityki Stanów Zjednoczonych w stosunku do Japonii będzie doprowadzenie do tego, by militaryzm japoński nigdy już nie był w stanie zagrozić Stanom Zjednoczonym i by nigdy już nie mógł zburzyć pokoju światowego.**

Główne postanowienia rządu Stanów Zjednoczonych, opublikowane w oświadczeniu Białego Domu głoszą, że przewidziane jest **posługiwanie się obecnym rządem japońskim w administrowaniu okupowanych terenów japońskich, w żadnym jednak wypadku czynniki amerykańskie tego rządu popierać nie będą.** Wielkie koncerny przemysłowe i w ogóle cały ciężki przemysł japoński **zostaną bezwzględnie zlikwidowane.** Wszelkie **łupy wojenne będą wydane** przez władze japońskie i przekazane rządom sojuszniczym. **System oświatowy oczyszczony będzie zupełnie z pierwiastków militaryzmu i przesadnego nacjonalizmu,** który stanowiły wieczną groźbę dla pokoju.

Flota, armia, lotnictwo cywilne i wojskowe, policja polityczna zostaną albo **zniszczone,** albo **zlikwidowane. Rozbrojenie** Japonii musi być **kompletne i niewątpliwe.** „Stany Zjednoczone — stwierdza dalej oświadczenie — **uczynią wszystko, by zadowolić wszystkie mocarstwa,** biorące udział w okupacji Japonii. W wypadku rozbieżności zdań jednak **musi przeważyć zdanie Stanów Zjednoczonych, jako mocarstwa, na którym spoczywa główny ciężar wojny z Japonią"**

Powyższe oświadczenie zostało podane do wiadomości gen. Mac Arthura jeszcze 29 sierpnia b. r., po czym przekazano mu dodatkowe dyrektywy, tyczące zarządu nad Japonią.

Hindusi odrzucili projekty brytyjskie

BOMBAJ. — **W czasie swych obrad przeprowadzanych w Bombaju Kongres Hinduski odrzucił ostatecznie projekty brytyjskie, przedłożone mu przez wicekróla Indyj lorda Wavella, żądając pełnej niezależności Indyj i żądając, by stosunki handlowe z innymi krajami były nawiązywane przez przedstawicieli Wolnych Indyj, Birmy i Malajów.**

TRZY ROZKAZY GENERAŁA MAC ARTHURA

NOWY JORK. — Rządowi japońskiemu zakomunikowano trzy nowe rozkazy gen. Mac Arthura.

Według rozkazu pierwszego rząd japoński ma przedstawić władzom sojuszniczym wszystkie znajdujące się w jego posiadaniu wykazy finansowe, dotyczące życia gospodarczego Japonii. Rozkaz drugi nakazuje zakończenie w ciągu najdalej października demobilizacji japońskiej policji morskiej, rozkaz trzeci zaś poleca rządowi japońskiemu natychmiastowe aresztowanie dawnego gubernatora Korei, Abe, jako przestępcy wojennego.

FRANCJA ŻĄDA OKUPACJI NADRENII

PARYŻ. — **W sobotę, w przeddzień głosowania we francuskich wyborach samorządowych, gen de Gaule wygłosił przemówienie przedwyborcze, w którym stwierdził, że Francja nie może wrócić do nienormalnych warunków przedwojennych i celem uniknięcia nowych niepokojów zażądał umiędzynarodowienia Zagłębia Ruhry i francuskiej okupacji lewego brzegu Renu na czas nieograniczony.**

GENERAŁ EISENHOWER POWRÓCIŁ DO BERLINA

BERLIN. — Generał Eisenhower powrócił do Berlina ze swojej wizyty w Warszawie.

Niedyskrecje prasy amerykańskiej

LONDYN, (BBC). — Wczorajszy „New York Times" opublikował część memorandum w sprawie rokowań gospodarczych brytyjsko-amerykańskich, które toczą się obecnie w Waszyngtonie. Całość memorandum tego wraz z wynikami umowy miała opublikowana być jednocześnie w Londynie i Waszyngtonie z chwilą sfinalizowania rozmów. Jednakże „New York Times" otrzymał wcześniej pewne informacje, które wbrew zamierzeniom członków oficjalnych delegacyj zostały już opublikowane. Memorandum brytyjskie stwierdza bowiem, że ofiary narodu angielskiego są w minionej wojnie 2 i 3/4 raza większe niż narodu amerykańskiego. Narody brytyjskie mają 3 i 1/2 raza więcej zaginionych niż naród amerykański. Wydatki Wielkiej Brytanii w związku z wojną były o 50 proc. większe. Straty w należnościach zagranicznych o 30 proc. większe. Ludność wysp brytyjskich zmniejszyła się o 16 proc., a dług narodowy wzrósł o 40 proc.

ZATWIERDZENIE NOMINACJI PATTERSONA

WASZYNGTON. — Senat Stanów Zjednocznych zatwierdził cały szereg nominacyj, zaproponowanych przez prezydenta Trumana. Między innymi jednogłośnie zatwierdzono nominację Roberta Pattersona na stanowisko sekretarza wojny.

Marsz. Montgomery u prez. Benesza

PRAGA. — W dniu wczorajszym marszałek brytyjski Montgomery był gościem prezydenta Benesza. Ludność Pragi zgotowała Montgomery'emu entuzjastyczne przyjęcie. W czasie uroczystego przedstawienia „Sprzedanej Narzeczonej" w Teatrze Narodowym publiczność wznosiła okrzyki na cześć brytyjskiego gościa, przerwano przedstawienie, by orkiestra mogła odegrać angielski hymn państwowy.

POSEŁ LUXEMBURGU ZŁOŻYŁ LISTY UWIERZYTELNIAJĄCE

WARSZAWA. — W dniu wczorajszym w Belwederze odbyła się uroczystość złożenia listów uwierzytelniających Prezydentowi Bierutowi przez posła W. K. Luxemburg p. René Bluma.

AMBASADOR WŁOSKI PRZYBYŁ DO WARSZAWY

WARSZAWA. — Wczoraj wieczorem przybył do Warszawy samolot, wiozący ambasadora włoskiego, akredytowanego przy Rządzie Polskim w Warszawie.

WOJSKA RADZIECKIE OPUŚCIŁY TEHERAN

MOSKWA, (Polpress). — Agencja Tass donosi z Teheranu, że w związku z demobilizacją stolicę Iranu opuściły wszystkie oddziały Armii Czerwonej.

Konflikt pomiędzy generałem de Gaulle'm a C. G.T. trwa

PARYŻ (Polpress). — Od dnia 5 września, t. j. od dnia, w którym gen. de Gaulle odmówił przyjęcia delegacji związków zawodowych (C. G. T. — Confederation Generale de Travail) sytuacja polityczna we Francji uległa dalszemu zaognieniu.

Generał de Gaulle w przemówieniu radiowym wyraził pogląd, że odpowiedzialność rządu przed Konstytucją winna być ograniczona. Wyraził on nadzieję, że Francuzi odpowiedzą dwukrotnie „tak" na pytania, postawione w referendum. W ten sposób generał de Gaulle jeszcze raz osobiście zaangażował się w nadchodzącej akcji wyborczej i, zdaniem szeregu gazet, przyczynił się w ten sposób do nadania plebiscytowi specyficznego charakteru. W przemówieniu swoim nie uczynił generał de Gaulle najmniejszej aluzji do istniejącego kryzysu politycznego. Tymczasem CGT przyjęła szereg ważnych uchwał w sprawie sytuacji we Francji. Prezes CGT Leon Jouhaux otworzył posiedzenie Komitetu związków zawodowych krótką deklaracją, w której podkreślił, że, wbrew swej woli, znalazł się on w opozycji wobec szefa Rządu Tymczasowego. Jestem dostatecznie stary — powiedział Jouhaux — i doskonale pamiętam, że gdy rząd chce zaatakować związki zawodowe, zaczyna zawsze od twierdzenia, że CGT zajmuje się polityką, nie mając ku temu prawa. Generał de Gaulle jest w błędzie, CGT nie przyjmuje do wiadomości lekcji, udzielonej przez szefa rządu. Nie pozwalamy nikomu twierdzić, że CGT jest organizacją niepełnoletnią i że nie ma prawa dokonywania aktów politycznych, które dokonywać mają prawo wszyscy obywatele francuscy.

Wystąpienie Jouhaux i stanowisko jego w tej sprawie spotkały się z poparciem przedstawicieli federacyj narodowych i zjednoczeń departamentowych związków zawodowych. Uchwalona została rezolucja, stwierdzająca, że kierownictwo związków zawodowych przyjmuje do wiadomości autorytatywną odpowiedź gen. de Gaulle'a i że związki zawodowe nie dopuszczą do ograniczenia praw, z których korzystają od roku 1874. Przypomniano w rezolucji całą bogatą przeszłość polityczną CGT, a więc: że w lutym 1934 roku CGT umiała się przeciwstawić próbom wywrotowej działalności faszystów, że w czasie okupacji prowadziła walkę przeciw rządowi Vichy i przeciwko okupantowi i że w czasie tej walki zostało rozstrzelanych 7 tysięcy odpowiedzialnych działaczy związkowych i 8 tysięcy zostało deportowanych. CGT zajęła pierwsze miejsce w organizowaniu i w zjednoczeniu Ruchu Oporu, CGT była inicjatorką przekształcenia Komitetu Wyzwolenia Narodowego pod dowództwem generała de Gaulle'a w Rząd Tymczasowy Republiki Francuskiej. Na wezwanie rządu CGT wydelegowała swoich przedstawicieli do zgromadzenia doradczego. CGT zorganizowała strajk generalny w sierpniu 1944 roku dla poparcia zbrojnego powstania. Gdzie znajdowałaby się Francja i demokracja, gdyby CGT interpretowała art. 3 ustawy z 1874 roku tak, jak to czyni generał de Gaulle? — zapytuje rezolucja. Kierownictwo związków zawodowych, uwzględniając, że wszelka reakcyjna polityka zaczyna od naruszania praw związków zawodowych, stwierdza, że CGT, wierna swojej tradycji, opierając się na swojej sile i na swoim autorytecie, nigdy się nie zgodzi na to, by ktokolwiek ograniczał jej prawo wolności słowa.

W obecnej chwili, gdy idzie o to, by zorganizować sprawiedliwe przedstawicielstwo obywateli w wyborach, które mają zadecydować o przyszłości demokracji, CGT wystąpi z całą energią.

Louis Saillant, jeden z przywódców francuskiego ruchu zawodowego i przewodniczący Francuskiej Rady Oporu, oświadczył przez radio, że w okresie okupacji, w okresie walki ze zdrajcami Vichy i z gestapo „zapomniał" zapoznać się z art. 3 ustawy z 1874 roku i organizował walkę w obronie republiki i demokracji. CGT, gdy broniła Francji przeciwko Niemcom hitlerowskim, gdy sprzeciwiała się reżimowi Vichy, gdy broni teraz wolności i gdy przyjmuje udział w odrodzeniu Francji, to w tym wszystkim zajmuje się nie czym innym, jak polityką. Nikt nie ma prawa odbierania związkom zawodowym prawa udziału w akcji wyborczej.

Protest związków zawodowych został poparty przez partię radykalną, partię socjalistyczną, partię komunistyczną i Ligę Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Nie mając możności przedstawienia swoich postulatów w rozmowie z szefem rządu, wielkie organizacje jednoczące naród francuski sformowały swój punkt widzenia w znanym piśmie, skierowanym pod adresem szefa rządu.

Działalność UNRRA

NOWY JORK (Polpress). — Generalny dyrektor finansowy i administracyjny europejskiego oddziału UNRRA płk. Katzin oświadczył w wywiadzie prasowym, że najważniejszym zadaniem UNRRA jest nie tylko dostarczanie towarów krajom zniszczonym przez wojnę, lecz również okazywanie pomocy przy organizowaniu transportu, koniecznego dla przewiezienia towarów do Europy oraz dla dostarczenia ich do różnych państw. Płk. Katzin stwierdził, że warunki transportu polepszyły się znacznie w Europie. Na normalizację transportu w Europie wpłynie w znacznym stopniu okoliczność, że UNRRA otrzyma wkrótce 40 tysięcy pojazdów mechanicznych od władz wojskowych.

Sytuacja w Czechosłowacji, Jugosławii i Grecji poprawiła się już znacznie, dzięki dostawom UNRRA. Obecnie rozpocznie się na większą skalę akcja niesienia pomocy Polsce. Niedawno Włochy i Austria zwróciły się do UNRRY z prośbą o pomoc.

UNRRA — powiedział płk. Katzin — obejmuje również opiekę nad deportowanymi. Żywności i innych towarów pierwszej potrzeby dostarczą władze wojskowe w poszczególnych strefach okupacyjnych. Rozdział tych towarów i opieka sanitarna należy do organów UNRRA.

Płk. Katzin podał do wiadomości, że organa UNRRA zatrudniają w Europie 10 tysięcy pracowników, których większość rekrutuje się z ludności miejscowej. Wśród pracowników UNRRA znajduje się wielu Rosjan, których praca jest bardzo wydajna. UNRRA w pracy swej korzysta ze wskazówek i porad najwybitniejszych specjalistów, posiadających wielkie doświadczenie organizacyjne, administracyjne i wojskowe.

Dean Acheson o polityce Stanów Zjedn.

WASZYNGTON. — Pełniący obowiązki sekretarza stanu Jamesa Byrnesa, Dean Acheson oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych sformułuje wkrótce deklarację, określającą linię polityczną, po jakiej pójdzie polityka Stanów Zjednoczonych, odnośnie pacyfikacji i zagadnień administracyjnych okupowanej Japonii. Okupacja wysp japońskich nie ma bynajmniej na celu wyniszczenia Japonii lub ugruntowania wpływów amerykańskich na tym terenie, stanowi ona jedynie drogę dla realizacji polityki amerykańskiej wobec pokonanej Japonii Samurajów.

Ustępujący minister wojny Stanów Zjednoczonych Henry Stimson oświadczył na konferencji prasowej, że Stany Zjednoczone winny utrzymać obowiązkową służbę wojskową oraz że nadal stać powinny na stanowisku obrońcy demokracji i pokoju światowego.

Z Waszyngtonu donoszą również o dalszych aresztowaniach przeprowadzanych wśród przestępców wojennych w Japonii na rozkaz gen. Mac Arthura.

STRAJK ROBOTNIKÓW NAFTOWYCH W AMERYCE

NOWY JORK, (Polpress). — W stanie Texas zastrajkowało około 13.000 robotników naftowych skutkiem czego wszystkie większe rafinerie nafty w okolicach miast Beaumont i Houston zostaną wkrótce zamknięte.

—o—

JAK DŁUGO POTRWA OKUPACJA JAPONII

WASZYNGTON, (Polpress). — Dowódca amerykańskich sił lotniczych na Pacyfiku generał Giles oświadczył korespondentom agencji Reutera, że okupacja Japonii powinna trwać 100 lat i że Ameryka będzie musiała utrzymać na dalekim wschodzie około 1000 samolotów.

Z KONFERENCJI ALIANCKIEJ RADY KONTROLNEJ W AUSTRII

WIEDEŃ, (Polpress). — Na drugim zebraniu Rada Kontrolna Aliantów akceptowała propozycję dr. Rennera szefa tymczasowego rządu austriackiego aby zwołać konferencję przedstawicieli różnych prowincji Austrii na dzień 24 września.

Osiągnięto także porozumienie w wielu sprawach politycznych i gospodarczej natury, dotyczących wznowienia komunikacji poczt i telegrafów i zapewnienia Austrii wystarczających zapasów węgla na zimę.

Przemówienie marszałka Tito

BELGRAD. — W związku ze zbliżającym się początkiem wyborów szef rządu Jugosławii marsz. Tito wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że wybory odbędą się w dniu 11 listopada b. r. i będą one najbardziej demokratycznymi wyborami, jakie widziała Jugosławia. Po raz pierwszy udział w wyborach wezmą kobiety oraz żołnierze, którym prawo to przysługuje w pełni za ofiarną walkę o wyzwolenie ojczyzny. Prawo głosu mieć będą również wszyscy członkowie walk partyzanckich, bez względu na wiek. „Cele nasze są jasne — mówił marsz. Tito. — Nie obiecujemy złotych gór, ale wierzymy niezłomnie, że można dokonać bardzo wiele, dzięki twórczym wysiłkom naszego narodu. Musimy ściśle przestrzegać ordynacji wyborczej, bo każde przekroczenie przepisów może tylko zaszkodzić rządom Frontu Narodowego".

—o—

„MANCHESTER GUARDIAN" O KOLONIACH WŁOSKICH

LONDYN (Polpress). — Omawiając w artykule wstępnym sprawę kolonij włoskich „Manchester Guardian" wzywa rząd brytyjski, aby poważnie się namyślił, o ile by wysunięty został projekt przejęcia przez Wielką Brytanię części kolonij włoskich. Dziennik przypomina, że **Karta Atlantycka zawiera postanowienie, iż „Wielka Brytania i Stany Zjednoczone nie dążą do powiększenia swoich terytoriów".**

„O ile niektórzy z naszych przyjaciół amerykańskich zdają się zapominać o tym postanowieniu w stosunku do obszarów położonych na Pacyfiku — pisze „Manchester Guardian" — nie powinno to być powodem, abyśmy zapominali o tym w sprawach dotyczących Morza Śródziemnego i Morza Czerwonego."

PRZYJAZNE STOSUNKI POMIĘDZY AUSTRIĄ I CZECHOSŁOWACJĄ

WIEDEŃ (Polpress). — Premier czechosłowacki Firlinger przemawiając w Brnie podkreślił, że Czechosłowacja podtrzymuje przyjazne stosunki z demokratyczną Austrią. Stosunki gospodarcze pomiędzy Czechosłowacją i Austrią rozwijają się pomyślnie. Z Ostrawy już odchodzą transporty węgla do Austrii, a Austria będzie dostarczała Czechosłowacji nafty.

PREZES TOLEDANO PRZECIW GENERAŁOWI FRANCO

PARYŻ, (Polpress). — Prezes konferencji pracy Ameryki Łacińskiej Toledano, który przybył do Paryża jako przewodniczący delegacji Stanów Południowej Ameryki na światowy kongres Związków Zawodowych oświadczył przedstawicielom prasy, że będzie się domagał nie tylko uznania emigracyjnego rządu hiszpańskiego ale zerwania wszelkich stosunków z rządem generała Franco, oraz ogłoszenia bojkotu gospodarczego Hiszpanii.

Zatrute strzały

Sprawna informacja

Wybierałem się z Krakowa do Częstochowy. Udałem się do Biura Podróży. Długa lada i szereg okienek.

Podchodzę do pierwszego z brzegu.

— Dzień dobry — powiadam — Czy autobus, który kursuje codziennie o ósmej do Warszawy, idzie przez Częstochowę, czy przez Radom?

— Nie mam pojęcia — odpowiada urzędnik — Niech się pan zapyta przy ostatnim okienku.

Idę do ostatniego okienka. Zadaję pytanie.

— Przez Radom — wyjaśnia urzędnik..

— A jaki jest rozkład jazdy pociągów do Częstochowy?

— Nie wiem. Niech się pan zapyta w tamtym okienku.

Idę do tamtego okienka. Zadaję pytanie.

— Jest pociąg o pierwszej.

— Aha. A o której jest pociąg z Częstochowy?

— Czy ja wiem? — odpowiada urzędnik — Niech pan się poinformuje przy tamtym — o! — okienku.

Idę do tamtego — o! — okienka.

— O której jest pociąg z Częstochowy do Krakowa? — pytam z uprzejmym uśmiechem.

Urzędnik wyjaśnia również uprzejmie.

— A ile kosztuje bilet do Częstochowy? — stawiam jeszcze jedno dość zasadnicze pytanie.

— Nie wiem, proszę pana — powiada urzędnik — Niech się pan zapyta w kasie biletowej...

Tak więc sobie podróżowałem po Biurze Podróży blisko 20 minut, zanim dowiedziałem się, o której idzie pociąg do Częstochowy i ile kosztuje bilet.

Przepraszam: dowiedziałem się także, o której idzie z Częstochowy. Bardzo sprawna informacja! Biuro to propaguje turystykę. Dlatego zapewne urządza „sucha zaprawę" turystyczną dla swoich klientów — we własnym lokalu...

B. Brzeziński.

Przegląd prasy

Zwyżka płac, czy zniżka cen?

Pod powyższym tytułem „Gazeta Robotnicza" (Nr. 164) zamieszcza szereg uwag na temat żywo obchodzący szerokie rzesze pracownicze.

Ciągle bowiem stoimy przed dylematem, jak z urzędniczych poborów zapłacić mieszkanie, światło, czasem podzelować buty, no i wreszcie zjeść obiad, śniadanie i kolację.

Centralna Komisja Związków Zawodowych domagała się w memoriale, złożonym rządowi podwyższenia płac pracowników państwowych i samorządowych.

Odpowiedź dał minister Stańczyk, który stwierdził,

„że podwyższenie płac w obecnych warunkach gospodarczych nie spowoduje polepszenia warunków bytu pracujących. Celem uzasadnienia tego twierdzenia przypomnijmy sobie stosunki z okresu po pierwszej wojnie światowej. W owym czasie istniała instytucja rządowa, która obliczała co miesiąc wskaźniki wzrostu kosztów utrzymania. Na zasadzie wskaźników wzrostu kosztów utrzymania były następnie podwyższane płace. Tego rodzaju metoda regulowania płac na pierwszy rzut oka może wydawać się słuszną, jednak jeżeli dokładnie przeanalizować warunki bytu pracujących, to się można przekonać, że robotnicy i pracownicy nie tylko nic nie korzystali z podwyżki zarobków, lecz raczej w ostatecznym wyniku tracili, bowiem siła nabywcza pieniądza malała w stopniu większym niż wzrastały płace. Wzrost cen na artykuły pierwszej potrzeby na rynku zawsze poprzedzał podwyżkę płac.

W tym stanie rzeczy, czy świat pracy powinien we własnym interesie domagać się podwyższenia płac? Odpowiedź jest jasna. Pracownikom i robotnikom chodzi nie o zwiększenie zarobków w postaci znaków płatniczych, lecz o podniesienie stopy życiowej. To podniesienie stopy życiowej (poprawa bytu) w obecnych warunkach gospodarczych nie może iść po linii podwyższenia płac, a raczej w kierunku obniżania cen artykułów pierwszej potrzeby.

Zagadnienie polityki cen jest jednym z najbardziej skutecznych środków do regulowania podziału dochodu społecznego. Poważna obniżka cen powinna nastąpić w chwili pojawienia się na rynku większej ilości towarów, co może nastąpić po osiągnięciu wzmożonej produkcji dóbr konsumcyjnych. Niezależnie od stopnia wzrostu wytwórczości rząd winien dążyć do podniesienia stopy życiowej robotników i pracowników drogą kontynuowania odpowiedniej polityki cen oraz drogą właściwego rozwiązania zagadnienia zupełnej realizacji kart żywnościowych według wystarczających norm życiowych".

Widzimy więc, że podwyższenie płac nie jest właściwą drogą do podniesienia stopy życiowej. Jeżeli jednak wieś spełni pokładane w niej nadzieję w związku ze świadczeniami rzeczowymi, Państwo będzie mogło zrealizować karty żywnościowe w takim stopniu, żeby zaopatrywanie się w żywność na wolnym rynku zostało zredukowane do minimum. Pierwszą jaskółką jest zapowiedź wypieku białego chleba, który wydany będzie na kartki.

P. K.

SYTUACJA W INDOCHINACH

LONDYN (Polpress). — Agencja „United Press" donosi z Hanoi, że 12 września wybuchły tam rozruchy antyfrancuskie, które zostały stłumione przez spadochroniarzy amerykańskich jeszcze przed wkroczeniem wojsk chińskich. W Tonkinie władzę sprawuje lokalny Komitet Witminhu (dotychczasowego rządu anamickiego), przy czym wykroczeń przeciwko Europejczykom nie było. W Langson doszło do zbrojnego starcia między wojskami chińskimi i anamickimi. Kierownik anamickiego rządu tymczasowego wydał odezwę, w której domaga się uregulowania sytuacji przez organizację międzynarodową.

—o—

W kilku wierszach

Paryż. Agencja „France Presse" donosi, że gen. Lu Han d-ca wojsk chińskich w Indochinach oświadczył, że Chiny nie roszczą pretensji do francuskich Indochin.

Londyn. Pierwszy proces przeciw niemieckim przestępcom wojennym odbędzie się w Berlinie koło Bożego Narodzenia. Pozostałe procesy odbędą się w Norymberdze.

Rzym. Winston Churchill opuścił Lago di Como i udał się na dalszy wypoczynek na włoską Rivierę.

Waszyngton. Prasa amerykańska donosi, że Związek Radziecki gotów jest objąć mandat nad Erytreą i Trypolitanią.

Londyn. W 14-tą rocznicę wojny chińsko-japońskiej odbyło się wielkie przyjęcie w ambasadzie chińskiej w Londynie.

Londyn. Ambasador Henryk Strassburger przyjął delegację Stowarzyszenia b. wojskowych Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii.

Wiedeń. W Wiedniu wprowadzono przymus pracy przy uprzątaniu gruzów z ulic miasta

Waszyngton. Naczelny dowódca japońskiej armii obrony wewnętrznej, generał Tanaba popełnił samobójstwo.

Szanghaj. Jedyny szanghajski dziennik w języku angielskim „Shangai Times" został zawieszony za antysojuszniczą propagandę w czasie okupacji japońskiej.

Moskwa. W Budapeszcie aresztowano kilkaset osób za działalność faszystowską.

Budapeszt. Przybył tu znany pisarz sowiecki Ilia Ehrenburg.

KRONIKA

Miesiąc pomocy dzieciom

Zima nadchodzi. Nędzy w mieście nie brak. Zarząd Miejski nie podoła sam trudnościom, w akcji musi wziąć udział całe społeczeństwo. Zwłaszcza jeżeli chodzi o naszą przyszłość — o dzieci.

Zima nie może zastać najmłodszych obywateli miasta bosych i nieodzianych. Staraniem ludzi dobrej woli powstał Komitet, który organizuje miesiąc pomocy dla najbiedniejszych dzieci.

Od 23 września do 14 października obywatele miasta będą mieli możność okazać dobre serce i wyrobienie obywatelskie.

Hasłem tego miesiąca niech będzie: ani jednego dziecka bez dobrych butów i ciepłej odzieży w naszym mieście. Zima nie będzie wrogiem dziecka. Dziecko polskie w pierwszą zimę w wolnej Polsce będzie spokojne i wesołe. Pokażemy, że kochamy swoje dzieci. Stajemy wszyscy do apelu. Każdy zbywający grosz dla biednych dzieci.

W każdą niedzielę odbywać się będą kwesty uliczne. Pobijemy rekord datków, bo to dla najmilszych dzieci, dla tych istot, które okrutna i barbarzyńska wojna pozbawiła rodziców lub środków, które bezradne i bezbronne cierpią niedolę.

Dla tych musimy dać wiele. Niechaj uczują, że nie są same, że społeczeństwo pamięta i myśli o nich. Hasłem więc dni najbliższych: bijmy rekord ofiarności. Z. F.

Uwaga! Uwaga! Partyzanci z konspiracji

Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej Zarząd Powiatowy w Częstochowie zawiadamia, że od poniedziałku, dn. 24 b. m., rejestracja b. uczestników konspiracji odbywać się będzie w lokalu przy ul. Śląskiej Nr. 4 w podwórzu w godz. od 10 do 16.

Komunikat Organizacji Młodzieży TUR.

Komitet Miejski Organizacji Młodzieży TUR w Częstochowie podaje do wiadomości swych członków i członkiń, że w dniu 24 b. m. o godz. 19-ej w lokalu własnym O. M. TUR, Kopernika 6, odbędzie się zebranie organizacyjne, na którym delegat Komitetu zda sprawozdanie z Ogólnokrajowej Konferencji O. M. TUR w Koszęcinie.

Obecność wszystkich ze względu na ważność tematu obowiązkowa.

Zebranie księgowych, bilansistów i rewidentów

Koło księgowych przy Izbie Przemysłowo-Handlowej zwołuje na dzień 26 września b. r. o godz. 17-ej ogólne zebranie księgowych w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej (Aleja N. M. P. 33, I p.), na którym omówione będą sprawy organizacji księgowych i sił pomocniczych oraz nowy, jednolity plan kont, który obowiązywać będzie od 1946 roku.

Z uwagi na ważność spraw i celem przeprowadzenia ewidencji księgowych z terenu powiatu częstochowskiego, wzywa się wszystkich zainteresowanych do punktualnego stawienia się na zebranie.

Straty w społeczeństwie żydowskim

Okręgowy Komitet Żydowski podaje:

Ilość Żydów zamieszkałych w Częstochowie do dnia 1. 9. 1939 r. — 30.000 osób. Od marca 1940 r. do kwietnia 1941 r. przybyło z różnych miast i miasteczek przyłączonych do Rzeszy — 18.000 osób. Razem w getcie przebywało — 48.000 osób. Po akcji przeprowadzonej przez niemców w czasie od 22. 9. — 1. 11. 1942 r. pozostało z powyższej liczby — 6.500 osób, reszta, t. j. 41.500 osób, wyginęła w obozie stracenia Treblince i na miejscu. Po dniu 22. 6. 1943 r., t. j. do dnia likwidacji t. zw. małego getta, pozostało z powyższej liczby — 3.900 osób, resztę, t. j. około 2.600 osób, wymordowano w czasie likwidacji. Po dniu 19. 7. 1943 r., t. j. po dniu akcji na ul. Garibaldiego i na fabr. „Hasag“, pozostało — 3.490 osób, resztę, t. j. 410 osób, wymordowano. W czasie od marca 1944 r. do grudnia 1944 r. przybyło do obozów częstochowskich (Peltzery, Raków, Warta, Częstochowianka) — 7.500 osób. Razem było w obozach 10.990 osób. W styczniu 1945 r. wywieziono do obozów w Niemczech — 5.800 osób, ile z nich wyginęło — nie wiadomo. Zostało uwolnionych w Częstochowie — 5.190 osób. Z powyższej liczby było — urodzonych w Częstochowie 1.240 osób, stałych mieszkańców Częstochowy — 1.518 osób.

Nowy zastęp Sióstr pogotowia P. C. K.

W dniu 21 b. m. nastąpiło zakończenie kursu sióstr Pogotowia P. C. K., który ukończyły 34 kandydatki, a mianowicie: ob. ob. Brzuska Irena, Błaszczykowska W., Chmielarska Janina, Chmielarska Stanisława, Domagalska Romana, Domink Maria, Drogosz Krystyna, Dudkiewicz Irena, Dudek Stanisława, Jasińska Krystyna, Jarząbek Kazimiera, Kiersnowska Teresa, Kępska Henryka, Lucenko Anna, Łozińska Felicja, Miłkowska Janina, Moleda Alina, Mąkosza Kazimiera, Magiera Janina, Makowska Zofia, Nowak Maria, Olszewska Kazimiera, Olszynówna Dioniza, Olszynówna Alicja, Sikorska Klara, Szaciłowska Anna, Szmidel Tekla, Szaflik Aniela, Strzelczyk Janina, Szymańska Krystyna, Trejter Józefa, Wójcik Maria, Witkiewicz Honorata i Winek Helena.

Część praktyczną kursu w liczbie 200 godzin odbędą kandydatki w Miejskich Szpitalach oraz w Szpitalu P. C. K., po czym nastąpi rozdanie świadectw.

Był to pierwszy w Odrodzonej Polsce kurs pogotowia sanitarnego P. C. K., który dał społeczeństwu nowy zastęp sióstr pielęgniarek. Część sióstr znajdzie zatrudnienie w miejscowych szpitalach, na resztę czekają tereny zachodnie, gdzie niemki ustąpić winny miejsca siostrom Polkom.

Podziękowanie P. C. K.

Pełnomocnik Zarządu Gł. P. C. K. na Oddz. Częstochowski tą drogą składa serdeczne podziękowanie za trud i poświęcony czas przy zorganizowaniu kursu sióstr Pogotowia Sanitarnego P. C. K.:

Kierownictwu kursu: ob. ob. Dr. W. Siciarzowi i B. Glińskiej.

Wykładowcom: ob. ob. Dr. Secomskiemu, Dr. Jaroniowi, Dr. Talikowskiemu, Dr. Dreyzie, Dr. Kotlińskiemu, Dr. Szczurowskiemu, Dr. Brankiewiczowi, S. Bernardzie Służebniczce, Fl. Kwapiszowi i prof. Zychowi.

Zgromadzeniu Sióstr Zmartwychwstanek za użyczenie lokalu.

Słuchaczkom kursu za złożoną ofiarę 1.300 zł na P. C. K.

Komunikaty Kiel. Okręgowej Izby Aptekarskiej

Spółdzielnia Farmaceutyczna „Unia“ w Częstochowie otrzymała w ostatnich dniach z Departamentu Farmaceutycznego Ministerstwa Zdrowia pewien przydział wartościowego leku Sulfadiazine (UNRRA) po cenach b. niskich.

Lek ten zostanie rozprowadzony do publicznych aptek miejscowości prowincjonalnych, z przeznaczeniem dla niezamożnych mieszkańców wsi i miasteczek.

Wobec ukazania się w nielegalnym handlu leków, pochodzących z UNRRA, Kielecka Okręgowa Izba Aptekarska, w myśl uchwały Zarządu Izby, zakazuje kierownikom aptek publicznych nabywania tego rodzaju leków, jako pochodzących z „szabru“ lub kradzieży.

*

Spółdzielnia Farmaceutyczna „Unia“ — w Częstochowie, otrzymała 120.000 tabl. Cibasolu amerykańskiego (Sulfadiasol), celem rozdziału między apteki woj. Kieleckiego, dla najuboższej ludności.

Cena detaliczna w aptece, nie może przekraczać 1 zł. za tabl. — przy okazaniu świadectwa ubóstwa.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Dziś, w poniedziałek 24 b. m., o godz. 19-ej w dużej sali Teatrów Miejskich „Ludzie na krze“, głośna i wyjątkowo interesująca sztuka w 3-ch aktach W. Wernera, w tłumaczeniu M. Szyjkowskiego. Obsada premierowa z L. Korwin, St. Łopuszańską, B. Orszańską, H. Tańską, E. Dobrowolskim, R. Cirinem, M. Mieczyńskim, B. Orlińskim, E. Płońskim, Z. Salaburskim i W. Zwolińskim w rolach głównych. Reżyseruje główny reżyser A. Kwiatkowski. — Dekoracje Wl. Wagnera.

Dzięki znakomitej reżyserii, pięknej wystawie i doskonałej grze wszystkich artystów, sztuka ta ma zapewniony długotrwały sukces.

Mieczysława Ćwiklińska w Częstochowie

Od wtorku 25 b. m. o godz. 19-ej gościnne występy Artystów Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie w 3-aktowej komedii Gabrieli Zapolskiej p. t. „Skiz“. Grają znakomici artyści, a mianowicie Mieczysława Ćwiklińska — wielka artystka Teatru Narodowego oraz Jadwiga Baronówna, Wiktor Biegański i Tadeusz Wesołowski. Reżyseruje dyrektor Teatru Narodowego, reżyser Emil Chaberski.

Przedsprzedaż biletów już się rozpoczęła.

Bilety na „Ludzi na krze“

W Wydziale Oświaty i Kultury są do sprzedania bilety na „Ludzi na krze“ na przedstawienie poniedziałkowe.

—o—

Egzaminy konkursowe na Politechnice

Rektorat Politechniki Warszawskiej zawiadamia, że wobec wielkiego napływu zgłoszeń kandydatów o przyjęcie na Politechnikę Warszawską oraz konieczności ograniczenia liczby przyjęć w związku z brakiem pomieszczeń, powstała konieczność urządzenia egzaminu konkursowego. Termin egzaminu wyznaczony został dla Wydziału Inżynierii na 24 i 25 września rb. Termin egzaminu na Wydział Architektury podany będzie później.

Wpisy na Uniwersytet Jagielloński

Rektorat Uniwersytetu Jagiellońskiego ogłosił wpisy na rok akademicki 1945/46. Wpisy na wydziały: teologiczny, prawa, lekarski, humanistyczny, matematyczno-przyrodniczy i rolniczy oraz na studium wychowania fizycznego przy wydziale lekarskim, oddział farmaceutyczny, przy wydziale matematyczno-przyrodniczym odbywać się będą w terminie od 15 — 30 września b. r., z wyjątkiem wydz. prawa. Wpisy na ten wydział rozpoczną się 27 września i trwać będą do 13 października r. b. Z uwagi na brak miejsca w pracowniach wydz. lekarskiego i farmaceutycznego wpisy na te fakultety będą ograniczone.

Jeszcze jeden zbir hitlerowski w potrzasku

Zimą 1944 r. w obawie przed poniesieniem zasłużonej kary hitlerowscy oprawcy szybko opuszczali tereny, które zajmowała Armia Czerwona, a między innymi i Częstochowę. Gestapowcy uchodzili na zachód, później zaś, gdy nie było już dokąd uciekać, zmieniali skórę i kryli się, gdzie się tylko dało. Obecnie wracający do kraju Polacy, nierzadko ofiary prześladowań niemieckich zbirów, rozpoznają swoich prześladowców i przekazują odpowiednim władzom. Ostatnio znów pewien częstochowianin poznał na ulicy we Wrocławiu niemieckiego żandarma, słynnego Kaestnera, który w r. 1943 był komendantem getta częstochowskiego i podczas „akcji“ wraz z nikczemnym mordercą Jasińskim dopuścił się szeregu zabójstw. Kaestner również bił i mordował Polaków, których wielu ma na swoim sumieniu. Został on aresztowany i nie ujdzie sprawiedliwości.

Ze Stronnictwa Demokratycznego

Na publicznym zebraniu członków i sympatyków Stronnictwa Demokratycznego, które odbyło się w dniu 16 b. m. w sali kameralnej Teatru Miejskiego po odczycie ob. Kapalskiego wiceprezydenta miasta, ob. Józef Zagórski b. poseł ziemi częstochowskiej na Sejm Ustawodawczy wygłosił odczyt p. t. „Chwila obecna“. Na wstępie prelegent poświęcił nieco uwagi obywalskiemu stanowisku mieszkańców wsi, którzy w 1939 r. dawali bezpłatne schroniska w swych chatach mieszkańcom miast uciekającym przed germańską nawałą, po czym barwnie i obrazowo zilustrował najważniejsze wydarzenia w kraju i zagranicą.

W odczycie poruszone były sprawy: wyborów w Anglii, bomby atomowej, kapitulacji Japonii, konferencji przedstawicieli 5-ciu mocarstw w Londynie oraz sprawy dotyczące naszego państwa. Zaznajomiwszy słuchaczy z reformami dokonanymi przez rząd angielski, mówca mówił następnie o ogromie zadań z dziedziny polityki zagranicznej jakie absorbują uwagę Anglii. Z kolei mówca przedstawił grozę zastosowanej niedawno bomby atomowej. Jak się okazuje nad wynalazkiem jej pracowały również mózgi pokonanych obecnie zbrodniarzy. Omówiwszy stosunki jakie panowały w Japonii mówca poruszył sprawę konferencji 5-ciu mocarstw, jaka odbyła się w Londynie, po czym zajął uwagę słuchaczy sprawami dotyczącymi naszego kraju. W wyniku uchwał zapadłych w Poczdamie otrzymaliśmy z powrotem ziemie sprzed 600 lat, dawna granica morska wynosząca 72 km. ma obecnie 500 km. W ten sposób z kraju wybitnie rolniczego stajemy się państwem przemysłowo-morskim o światowym znaczeniu. Czeka nas jednak ogrom pracy, cały świat obserwuje z uwagą nasze posunięcia związane ze zmianą warunków gospodarczo-politycznych. Paląca sprawa wyroku w Paderborn wstrząsając do głębi opinią całego świata i polskiego społeczeństwa wywołała żywiołową falę słusznych protestów.

Końcową fazę przemówienia stanowiły zagadnienia dotyczące unifikacji prawa małżeńskiego, ślubów cywilnych, Konkordatu między Polską a Stolicą Apostolską. Poruszając tę ostatnią sprawę prelegent wyjaśnił, że Konkordat na skutek jednostronnego naruszenia jego postanowień przez Stolicę Apostolską przestał obowiązywać. Naruszenie polegało na mianowaniu biskupa gdańskiego, niemca na administratora diecezji chełmińskiej oraz niemca na arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego. Obaj wymienieni dostojnicy kościelni byli zwolennikami hitleryzmu, przy czym siedziba ich zamieszkania była poza granicami Państwa Polskiego, co było sprzeczne z postanowieniem Konkordatu.

Kończąc swój odczyt mówca wyraził życzenie, żeby jak najrychlej nastąpiło zjednoczenie wszystkich narodów słowiańskich. Huczne oklaski rozbrzmiewające na sali świadczyły wymownie iż głoszone hasła demokratyczne znalazły żywy oddźwięk w sercach słuchaczy. Oby wydały plon wcielając się w tak potrzebne dzisiaj czyny.

M. W.

Na godzinę policyjną

Znieśli policję na korzyść milicji
za czynność pierwszej nazbyt sanacyjną.
Ze spraw należnych wszakże do policji
— nadal godzinę mamy policyjną.

S. F.

—o—

Kronika kielecka

Akcja świadczeń rzeczowych

Akcja świadczeń rzeczowych znalazła oddźwięk na wsi. Wieś zrozumiała konieczność oddania w terminie należnych świadczeń, o czym najwymowniej świadczą otrzymywane meldunki z terenu.

Świadczenia rzeczowe, które według planu ministerstwa aprowizacji i handlu powinny być oddane stopniowo, zostały przez szereg gromad wykonane szybciej, niż ten plan przewidywał i w wyższym procencie. Zamiast nakazanych na miesiąc sierpień 10 procent, na wrzesień — 15 procent, na październik również 15 procent, a na listopad, grudzień i styczeń przyszłego roku po 20 procent świadczeń rzeczowych, następujące gromady wykonały:

gromada Świdno, gm. Oleszno w pow. włoszczowskim, dostarczyła do dnia 24. 8. ziarna chlebowego — 38,9 procent,

gromada Raków, w pow. jędrzejowskim, ponad 25 procent do dnia 27. 8.,

gromada Rejowiec, gm. Nagłowice, w pow. jędrzejowskim — 30 proc. do dn. 27. 8.,

gromada Brzezinki, gm. Nowoczyce, w pow. jędrzejowskim — 30 proc. do dn. 30. 8.,

gromada Cierchy, gm. Mniów, w pow. kieleckim — 26 proc. do dnia 24. 8.,

gromada Żeleznica, gm. Oleszno, w pow. włoszczowskim — 43 proc. do dnia 28. 8.,

gromada Zabrody, gm. Oleszno, w pow. włoszczowskim — 63,9 proc. do dnia 29. 8.,

gromada Lakietko-Szyszki, gm. Irządze, w pow. włoszczowskim — 83,4 procent do dnia 29. 8.

W nagrodę za wywiązanie się w terminie do dnia 24. 8. z dostarczenia świadczeń rzeczowych nawet z dużą nadwyżką — bo aż 38,9 proc. — przyznano gromadzie Świdno, gm. Oleszno, w pow. włoszczowskim, z Ministerstwa Aprowizacji i Handlu 500 kg cukru do rozdziału między gospodarzy tej gromady.

Ponadto dwie dalsze gromady — Raków i Rejowiec z pow. jędrzejowskiego, które oddały nakazany kontyngent w terminie do dnia 1. 9., otrzymują po 250 kg cukru na gromadę.

Jak z powyższego widać oraz z informacyj udzielonych w Woj. Wydziale Aprowizacji najlepiej akcja świadczeń rzeczowych przeprowadzona jest w powiecie włoszczowskim oraz jędrzejowskim.

Również ogólne wpływy ze świadczeń rzeczowych są najlepsze z pow. włoszczowskiego. M. P.

Walne zebranie Związków Zawodowych w Kielcach

Dnia 9 września b. r. o godz. 10-ej w Domu Kultury Robotniczej odbyło się walne zgromadzenie członków Związków Zawodowych z udziałem delegata Komisji Centralnej Zw. Zawod.

Na zebraniu, poza licznymi działaczami ruchu zawodowego, byli obecni przedstawiciele ugrupowań politycznych, zakładów pracy oraz władz z wojewodą kieleckim mjr. Wiśliczem na czele. W toku obrad delegat Komisji Centralnej ob. Kuszyk odczytał szereg uchwał tej Komisji, między którymi najważniejsze są: podniesienie uposażeń pracowniczych, dodatkowe kartki dla dzieci robotniczych na mleko, tłuszcze, słodycze i t. p., stworzenie funduszu aprowizacyjnego, rozciągnięcie kontroli nad przemiałem mąki, celem podniesienia jakości chleba kartkowego, przydział luksusowych artykułów dla robotników, wysiedlenie spekulantów i karanie śmiercią złodziei i defraudantów grosza publicznego. Poza tym Komisja Centralna domaga się stworzenia przymusowych obozów pracy dla próżniaków, złodziei i szabrowników przy kopalniach węgla na Śląsku oraz upaństwowienia wszystkich zakładów pracy, zatrudniających ponad 50 robotników. W dalszym toku zebrania zabierali głos również działacze polityczni ob. Kalinowski (P. P. R) i ob. Nol (P. P. S.), którzy apelowali do zebranych o wytężenie czujności, o demaskowanie złodziei wszelkiego typu oraz o podniesienie wydajności pracy, dzięki czemu stopa życiowa mas pracujących będzie mogła w krótkim czasie dosięgnąć minimum tego, co powinien mieć kulturalny pracownik tak fizyczny, jak i umysłowy. — Należy zaznaczyć, że obrady były bardzo ożywione i zgromadziły tysiączną rzeszę pracujących miasta Kielc. (Z)

Gospodarka na działach z parcelacji w powiecie radomskim

Ziemię przyznawano przede wszystkim służbie folwarcznej, w ilości 3 — 4,5 ha. W dalszej kolejności uzyskali nadziały kandydaci spośród małorolnych i bezrolnych od 1 — 2 ha. Rolnicy, rekrutujący się spośród byłej służby folwarcznej, odczuwają — jak wiadomo — w wyższym stopniu, niż inni, brak inwentarza i narzędzi rolniczych. Pomimo tego, bardzo rzadko zdarzało się, by dział nie został całkowicie obsiany. Wypadki te miały miejsce tylko na glebach złych, piaszczystych i sapach, jak np. w Krogulczej, Chomentowie i Puszczu. Nie słychać o nieobsianiu nadziałów z parcelacji przez gospodarzy małorolnych.

Kronika sportowa

Szczęśliwe zwycięstwo WKS Orzeł nad Victorią 3:2 (1:1)

Oczekiwane z ogromnym zainteresowaniem derby piłkarskie Częstochowy zakończyły się nieznacznym zwycięstwem WKS Orzeł. Gra była całkowicie równorzędna, choć cień przewagi posiadała drużyna wojskowa, pomimo, iż wystąpiła bez Cyganika i Piszczaka. Victoria natomiast wniosła do walki zaciętość, nie rezygnowała z żadnej piłki w defensywie, a w pędzie naprzód stwarzała niebezpieczne sytuacje pod bramką przeciwnika niestety, brak orientacji strzałowej u napastników nie pozwalał na zdobycie punktów. WKS Orzeł wykazał lepszą płynność techniczną, nie mógł jednak zdobyć się na przekonywujące zwycięstwo; musiała mu dopiero pomóc samobójcza bramka Florczyka po niefortunnym wybiegu Uliańskiego. O wyniku zadecydował zatem czynnik szczęścia, co zresztą przewidzieliśmy w czwartkowej notatce. Gdyby istniał przepis prawny pozwalający na dopuszczenie Victorii do finału pomimo przegranej, jako czwartego partnera, byłoby to sprawiedliwe, bowiem grą swoją drużyna biało-zielonych udowodniła, że jest zespołem całkowicie równym pozostałym finalistom. Ale przepis taki nie istnieje i jedenastka Victorii będzie musiała najciekawszym rozgrywkom przyglądać się z „trybun".

Gra rozpoczęła się od ataku wojskowych zakończonego niewykorzystanym rogiem Mordarskiego. W 3 min. widownia przeżywa pierwszą emocję po kombinacji Małek — Obst ten ostatni podciąga bardzo blisko, lecz strzela tuż nad poprzeczką. W 5 min. Baran z podania Wanata strzela przytomnie bramkę i Victoria zdobywa tradycyjne prowadzenie. W minutę później Pawłowicz wysuwa znakomicie Klimczyka, który doskonałym strzałem wyrównuje. Po zmiennych atakach WKS Orzeł zdobywa przewagę, którą utrzymuje do przerwy. Po Pauzie Victoria wyrównuje grę całkowicie. W 2 min. Motyliński broni odważnym wybiegiem niebezpieczny przebój Wanata, a w 4 minucie strzał Wójcikowskiego z trudnej pozycji. W 9 min. Mordarski z podania Waśki strzela obok wybiegającego Uliańskiego w aut, lecz w 12 min. po wspaniałym przeboju i ździblowaniu Mularczyka oraz Uliańskiego zdobywa prowadzenie dla swojej drużyny. W 15 min. wyrównuje Wójcikowski z karnego za rękę Waxmana. W 17 min., Victoria ma sposobność zdobycia bramki, lecz Obst wypuszczony na polu karnym przez Małka pudłuje. W trzy minuty później przebija się za linię obrony Marszowski z WKS-u, lecz strzela słabo i niecelnie. W 29 min. pada decydująca bramka — Mordarski dośrodkowuje, Uliański wybiega, tymczasem Florczyk odbija piłkę głową kierując ją do własnej bramki. Ostatnie minuty przynoszą grę słabszą. Zawodnicy obu drużyn okazują zmęczenie długotrwałym tempem, toteż akcje są już chaotyczne. W 37 min. Motyliński wychwytuje niebezpieczne dośrodkowanie Barana, w 39 min. Mordarski stwarza dogodną sytuację po minięciu Uliańskiego, lecz Waśko nie dochodzi podanej mu piłki, w 41 min. Wójcikowski strzela tuż nad poprzeczką z wolnego, w 44 min. Marszowski mija się z podaniem Klimczyka na polu karnym.

Grę charakteryzowała nerwowość, która odbiła się na poziomie technicznym zawodów. W WKS-sie wypadli doskonale Motyliński, Waxman, Niekazia zastępujący Piszczaka, w ataku zaś Mordarski. Victoria najlepsze jednostki miała w Mularczyku, Krawszyńskim, Wójcikowskim i świetnie zgranej parze Wanat — Obst. Sędziował b. dobrze ob. Śliwczyński. Pretensje części widzów co do strzału Klimczyka w 25 min. pierwszej połowy niesłuszne, piłka bowiem nie przekroczyła należycie linii między słupkami, nie mogło więc być bramki. Wielka rodzina entuzjastów piłki stawiła się na widowni w kilkutysięcznym komplecie.

Skład drużyn: **Orzeł:** Motyliński — Waxman, Kurek — Milczanowski, Niekazia, Szaflarski — Mordarski. Marszowski, Waśko, Pawłowicz, Klimczyk. **Victoria:** Uljański — Florczyk, Mularczyk — Rudzki, Krawczyński, Łazarczyk — Obst, Wanat, Małek, Wójcikowski, Baran.

Rogów 8:0 dla WKS Orzeł.

Stradom — Raków 2:1 (1:0)

„Święta wojna" zakończyła się ponownym zwycięstwem Stradomia, wskutek czego stan tabeli nie zmienił się. Gra stała na niewysokim poziomie. Stradom miał plusy techniczne, Raków przeciwstawił im większą żywość. Pierwsza bramka dla Stradomia padła do przerwy z karnego, strzelonego przez Lacha, jednak słaby sędzia zarządził ten rzut po niezrozumiałych konferencjach z graczami obu drużyn, stwarzając precedens do ponownego protestu. Dziwnym musi się wydać kierowanie przez Wydział Spraw Sędziowskich niewypróbowanego arbitra na tak ważne zawody. Ręka gracza Rakowa była wyraźna, choć nastrzelona w powietrzu, nie wiadomo więc dlaczego sędzia wdawał się w rozmowy, skoro już zdecydował się zarządzić karnego. Zresztą wahań tych miał on więcej przy orzekaniu rogów, fauli, a nawet autów. Wyrównanie dla Rakowa uzyskał po przerwie Jankowski również z karnego. Zwycięską bramkę dla Stradomia zdobył Dąbrowski po b. ładnym driblingu na polu karnym Rakowa.

Milic. KS Lechia — Częstochówka 5:0 (3:0)

Częstochówka przechodzi katastrofalny spadek gry ataku. Jej napastnicy, zwłaszcza w trójce środkowej, nie umieją wcale dochodzić do strzałów, ani też strzelać. — Wiele dogodnych pozycyj, stworzonych np. przez ambitnego Mielczarka, zostało zaprzepaszczonych. Wynik w takiej wysokości nie pochodził z przebiegu samej gry, bowiem Częstochówka miała nawet okresy przewagi, gdy otrząsnęła się po stanie 3:0 i stworzyła silny chwilami napór na przeciwnika. Milicyjny KS Lechia zapowiada się na b. dobrą drużynę, posiadając już obecnie dobre zgranie i wyraz gry. Bramki strzelili Jankowski 2, Dąbrowski, Bulski i Gałuszka, który w roli kierownika ataku czuje się coraz lepiej. Sędziował po dłuższej przerwie ob. Burkiewicz, wypadając poprawnie.

Sensacyjna przegrana Skry z Unią (Radomsko) 1:2 (0:1)

Pierwszy mecz Skry w Radomsku w ramach rozgrywek o tytuł mistrza Okręgu na 1945 rok zakończył się niespodziewaną jej klęską. Prowadzenie dla Unii zdobyte zostało już w pierwszej minucie gry, Skra wyrównała dopiero w 15 min. po przerwie, lecz na dwie minuty przed końcem gospodarze strzelają zwycięską bramkę. — Do przerwy gra była wyrównana, potem Skra opanowała całkowicie boisko, napastnicy jej jednak pozbawieni byli całkowicie dyspozycji strzałowej, przy tym Unia broniła się ostro, a bramkarz jej Chabrzyk grał nadzwyczajnie. Sędziował słabiej niż zwykle ob. Woźniak.

WKS Wieluń — Kol. KS (Częstochowa) 3:2

W rozgrywce o wejście do klasy A po brutalnej grze WKS Wieluń pokonał Kolejowy KS. Wobec agresywnego stanowiska publiczności wieluńskiej, która przeszkadzała normalnemu przebiegowi meczu, co skłoniło m. in. sędziego do niepodyktowania karnego w ostatnich minutach dla Kolejowego, ten ostatni klub zakłada protest z żądaniem powtórzenia zawodów na neutralnym boisku, tym bardziej, że sędziowie boczni orzekali przez cały czas stronniczo.

—o—

Mistrzostwa piłki ręcznej rozpoczęte

W niedzielę rozpoczęły się mistrzostwa piłki ręcznej, przynosząc następujące wyniki:

Siatkówka żeńska: **CKS — Victoria 2:1** (15:1, 6:15, 15:0). Victoria zagrała b. ładnie w drugim secie. Wyróżniły się w niej siostry Irena i Eugenia Opara, w CKS-ie zaś Fabiszewska, Radłowa i Świderska. **Skra — Częstochówka 2:0** walkowerem. Siatkówka męska: **Victoria — CKS 2:0** (15:11, 17:15). Gra na bardzo wysokim poziomie. Po obu stronach wystąpili b. zawodnicy AZS-u. **TUR Blachownia — Częstochówka 2:0** walkowerem. **Lot Konopiska — Legion 2:0** walkowerem. Koszykówka męska: **CKS — Victoria 29:23** (19:9). Gra obustronnie zacięta i ostra. Punkty zdobyli: dla CKS-u Idziak 16, Zabłocki 10, Piega 3; dla Victorii — Piaścik 11, Gordon 10, Wiśniewski 2. **TUR Blachownia — Częstochówka 25:18** (11:10). Gra na b. ładnym poziomie. Punkty zdobyli dla TUR-u Szymonik 12, bracia Bednarek 9, Wolniak 4; dla Częstochówki zaś Maciałowicz 10, Caban 6 i Maciałowicz Z. 2, **Lot Konopiska — Legion** — walkower.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 5402/1/45.

Zarządzenie
Prezydenta Miasta z dnia 21 września 1945 r. o rejestracji mężczyzn urodzonych w roku 1928.

Na podstawie art. 29 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 74) i art. 16. Utawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 220) oraz § 60 i 61 rozporządzenia wykonawczego M. S. Wojsk. z dnia 7 lutego 1939 roku (Dz. U. R. P. Nr. 20. poz. 131) — zarządzam rejestrację:

wszystkich mężczyzn urodzonych w roku 1928, zamieszkałych stale lub czasowo na terenie miasta Częstochowy.

Rejestracja odbywać się będzie w Zarządzie Miejskim. Oddział Wojskowy, ul. Dąbrowskiego Nr. 7 (parter, pokój 5) od godz. 8 do 14. a w soboty do godz. 13-ej w następującym porządku:

W dniach 6 i 8 października 1945 roku rejestrują się ci, których nazwiska rozpoczynają się od litery A. B,
w dniu 9 października 1945 roku C,
w dniu 10 października 1945 roku D.
w dniu 11 i 12 października 1945 roku E. F. G.
w dniu 13 października 1945 roku H, I. J.
w dniu 15. 16. i 17 października 1945 roku K.
w dniu 18 października 1945 roku L. Ł.
w dniu 19 i 20 października 1945 roku M.
w dniu 22 października 1945 roku N,
w dniu 23 i 24 października 1945 roku O. P. R,
w dniu 25. 26. i 27 października 1945 roku S,
w dniu 29 października 1945 roku T, U.
w dniu 30 i 31 października 1945 roku W, Z.

Rejestrujący się winien przynieść ze sobą:
1) dowód osobisty. stwierdzający tożsamość osoby,
2) metrykę urodzenia,
3) świadectwo szkolne (zawodowe, fachowe)

Winni niezgłoszenia się do rejestracji zostaną pociągnięci do odpowiedzialności po myśli art. 170 wyżej wymienionej Ustawy.

Częstochowa, dnia 21 września 1945 roku.

Prezydent miasta (—) Dr. T. J. WOLAŃSKI.

Nr. O. 5403/1/45.

Obwieszczenie
Prezydenta Miasta z dnia 21 września 1945 roku o rejestracji niewidomych.

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej — Zarząd Miejski — Wydział Opieki Społecznej (ul. Aleja Wolności 20, I piętro) przeprowadzi w terminie od dnia 24 września do dnia 28 września 1945 roku rejestrację niewidomych w wieku od lat 18 do 40, zamieszkałych na obszarze gminy miejskiej Częstochowy. którzy utracili wzrok w latach późniejszych i wymagają specjalnego wyszkolenia. jako niewidomi.

Przy rejestracji wymagane jest świadectwo lekarskie.

Jeżeli nie ma świadectwa lekarskiego, za niewidomych uważa się tych, którzy mimo posiadania szkieł, nie mogą posługiwać się wzrokiem przy czytaniu i w pracy.

Częstochowa, dnia 21 września 1945 roku.

Prezydent miasta (—) Dr. T. J. WOLAŃSKI.

Nr. O. 5310/2/45.

Obwieszczenie
Prezydenta Miasta z dnia 21 września 1945 roku o werbunku robotników do przemysłu hutniczego

Podaję do publicznej wiadomości, że na skutek zapotrzebowania Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego w Katowicach przeprowadzana będzie od dnia 25 września 1945 r. przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego (Ratusz, pokój Nr. 4) rejestracja robotników do przemysłu hutniczego.

Zgłaszać się winni do rejestracji robotnicy zwłaszcza w młodym wieku, chętni do przyuczenia w specjalnościach zawodu hutniczego.

Rejestracja odbywać się będzie w godzinach od 9 do 12.

Częstochowa, dnia 21 września 1945 roku.

Prezydent miasta (—) Dr. T. J. WOLAŃSKI.

L. 06693

Redaktor naczelny: Z. Fabisiak. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Redaktor odpowiedzialny: Mgr. W. Nowicki.

Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249 Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.